

σας εστις, με έμφαση κυρίως στον λόγο, τον τρόπο διαμόρφωσης αυτών των θεματικών μοτίβων στους ιστότοπους και αλλού».

4. Οι Wood κ.ά. (υπό δημοσίευση, βλ. Στιγμιότυπο έρευνας 23.10) αναφέρουν σχέτικα με την ποιότητα ανάλογη περιεχομένου για την εικόνα του αλκοόλ στις εδησεις στο Ηνωμένο Βασίλειο: «Τα μοτίβα έμφασης του πλαισίου κωδικοποίησης, διαβά-σματος ένα τυχαία επιλεγμένο δείγμα 100 άρθρων, προκειμένου να ενοποιηθεί βασικά θεματικά μοτίβα σχετικά με το αλκοόλ και να διαμορφώσουμε τις θεματικές κατηγορίες για το αρχικό πλαίσιο κωδικοποίησης [...] Οι γράμμες περιλάμβαναν θεματικών κατηγοριών και η έθετος της διαρκούς σύγκρισης [...] το ποσοστό των ερήνητων δεδομένων στο σύνολο των άρθρων, προκειμένου να διαπισωθεί ποια ήταν τα κεντρικά μηνύματα και πώς παρουσάζονταν αυτά».

5. Οι Bagguley και Hussain (υπό δημοσίευση) αναφέρουν σχετικά με τις συλλεξιές τους με νεαρές γυναίκες από τη Νότια Ασία για την ανάπτυξη εκπαίδευση στο Ηνωμένο Βασίλειο: «Κατά την ανάπτυξη, επανασυνθέσαμε τα βασικά θεματικά μοτίβα από αυτά τα κείμενα μέσω θεματικής ανάλυσης των άρθρων και των εημεριών των νεαρών γυναικών, αναδείχθηκαν δε και συζητήθηκαν λεπτομερώς οι συναφείς προς την έρευνα ομοιότητες και διαφορές τόσο στο επίπεδο της ένοτικής καταγωγής όσο και στο επίπεδο της θρησκείας».

Μια γενική στρατηγική για την υποβοήθηση της θεματικής ανάλυσης των ποιοτικών δεδομένων προσέφερε το «Framework», προσέγγιση που αναπτύχθηκε από το National Centre for Social Research του Ηνωμένου Βασιλείου. Το «Framework» περιγράφεται ως «μία έθετος διατάξης και σύνθεσης των δεδομένων που βασίζεται σε μια μοτίβα» (Ritchie κ.ά. 2003: 219). Η βασική ιδέα είναι η κατασκευή ενός ευρείου πεδίου κεντρικών θεματικών μοτίβων και επιμέρους μοτίβων, τα οποία έπεται αποτυπώνονται σε μια μοτίβα που μοιάζει πολύ με φύλο εργασιών του SPSS που ανακονίζονται με τον άνω άκρο των δεδομένων ή των σημειώσεων πάνω στην ανάλυση των δεδομένων και οι οποίοι αναφέρονται και η ανάλυση των δεδομένων. Τα θεματικά και υποθέματα αποελάουν, οριστικά, επαναλαμβάνονται υποθέματα του κειμένου, τα οποία συνδέονται με τα δεδομένα. Τα θεματικά και υποθέματα αναλύονται από ενδελεχή ανάλυση και εκ νέου ανάλυση των σημειώσεων ή των σημειώσεων. Το συγκεκριμένο πλαίσιο εφομίζεται, έπειτα, στα δεδομένα, τα οποία οργανώνονται αρχικά σε κεντρικά θεματικά μοτίβα,

Ένα τέτοιο ξεκίνημα δεν φαίνεται να υποσχεται και πολλά, διότι, παρά το γεγονός ότι οι ερευνητές του χώρου της ποιοτικής έρευνας συχνά ισχυρίζονται πως έχουν εφομώσει θεματική ανάλυση, στην προκειμένη περίπτωση δεν έχουν να κάνουν με μια σαφώς ορισμένη προσέγγιση. Μάλιστα, οι δύο πρώτες εκδόσεις αυτού του βιβλίου δεν περιλάμβαναν ξεχωριστή ενότητα γι' αυτήν! Πάντως, στις 25 Μαρτίου 2014, ενώ έγραφα αυτή την ενότητα, αναζητήσα για δοκιμή τον όρο «θεματική ανάλυση» στο SSCI μέσω του Web of Science για την περίοδο 2000-2014 και μου απέφερε 3.356 αποτελέσματα. Στην συγκεκριμένη ανάλυση της ανάλυσης. Αυτός ο αριθμός είναι πολύ ανασφορές σε συνδυασμό άρθρων που βασίζονταν στη «θεματική ανάλυση». Αυτός ο αριθμός είναι πολύ ανάλυση σε σύγκριση με τα 1.184 αποτελέσματα που αντιστοιχούσαν στην προηγούμενη έκδοση αυτού του βιβλίου για την περίοδο 2000-2007. Παράθεω τώπω μερικές σχετικά πρόσφατες περιπτώσεις εφομώ-

1. Στην μεγάλη τους για τους πόδια συντάξιόδοτους- μένους, η οποία αναφέρθηκε σε διάφορα σημεία στο Κεφάλαιο 1, οι Jones κ.ά. (2010: 109) γράφουν ότι «εφομώθηκε θεματική ανάλυση, όπου μέσω διαρκούς σύγκρισης με τα μοτίβα των διαφόρων περιπτώσεων διαμορφώθηκε το αρχικό σχήμα κωδικοποίησης και καταχωρίστηκαν οι κωδικοί. Το αποτέλεσμα ήταν ένα κωδικοποιημένο κωδικοποιημένο μοτίβο συλλεξιές διαμορφώθηκαν και αναπτύχθηκαν περαιτέρω μες εμπειρίας».

2. Στην μεγάλη τους για τους κοινωνικούς λειτουργούς και τους πλάτες τους (βλ. Κεφάλαιο 20), η οποία βασίστηκε σε παρατήρηση και συλλεξιές, ο Ferguson (υπό δημοσίευση) αναφέρει: «Η συγκεκριμένη ανάλυση των περιπτώσεων επέτρεψε τη συλλεξιές- μοτίβα θεματικών μοτίβων, τα οποία θα μπορούσαν να διεκρινιστούν μέσω λεπτομερών μελετών πε-

3. Οι Brooks και Waters (2015, βλ. Στιγμιότυπο έρευνας 23.5) αναφέρουν σχετικά με την ποιότητα ανάλογη περιεχομένου που αναπτύχθηκαν για τους ιστότοπους ορισμένων σχολείων περιφέρειας στο Ηνωμένο Βασίλειο: «Μας επέτρεψε να διεκρινιστούν μοτίβα αναφέρονται και η αποτυπώνονται (π.χ. ποσοίμοι ανώτερης εκπαίδευσης στο εξωτερικό, διεθνείς μοτίβες, ταξίδια και εκδρομές στο εξωτερικό), και χαρακτηριστικά έμφαση των κατηγοριών καταγραφής αυτών των πληροφοριών. Διεκρινισ-

ερωτώμενος έδωσε λύση στο πρόβλημά μου. Όπως το έβλεπα έκτοτε, αυτή ήταν μια «στιγμή αποκάλυψης» στην πορεία μου ως ερευνήτριας αφηγηματικής ανάλυσης...

(Riessman 1993: σελ. vi)

Η περιγραφή της Riessman είναι ενδιαφέρουσα, διότι υποδηλώνει διάφορες πιθανότητες: ότι η κωδικοποίηση κατακερματίζει τα δεδομένα, ότι κάποιες μορφές δεδομένων μπορεί να μην προσφέρονται για κωδικοποίηση και ότι οι ερευνητές μπορούν να στρέψουν την αφηγηματική ανάλυση στον ίδιο τους τον εαυτό, αφού αυτό που προσφέρει στο παραπάνω χωρίο η Riessman είναι ακριβώς μια αφηγηματική ανάλυση. Υπάρχουν ενδείξεις ότι το ενδιαφέρον για την αφηγηματική ανάλυση αυξάνεται και εν πολλοίς αυτή η τάση μοιάζει με την αναζωπύρωση του ενδιαφέροντος για τη βιογραφική μέθοδο (βλ. Κεφάλαιο 20). Παραταύτα, για διάφορους λόγους είναι απίθανο η κωδικοποίηση να χάσει μέρος της δημοφιλίας της. Κατ' αρχάς, τυγχάνει ευρύτατης αποδοχής από την ερευνητική κοινότητα. Έπειτα, δεν ενδιαφέρονται όλοι οι αναλυτές για ερευνητικά ερωτήματα τα οποία προσφέρονται για την εκμείευση αφηγήσεων. Υπάρχει, επίσης, η επίδραση

που ασκεί η εμπειρικά θεμελιωμένη θεωρία και οι συναφείς τεχνικές. Ένας ακόμη λόγος, τέλος, είναι η αυξανόμενη χρήση και αποδοχή του λογισμικού για ανάλυση ποιοτικών δεδομένων, γεγονός που συχνά ευνοεί μια κωδικοποιητική προσέγγιση.

Ανεξαρτήτως της αναλυτικής στρατηγικής που θα εφαρμόσετε, εκείνο που δεν πρέπει να κάνετε είναι να πείτε απλώς: «Αυτά είπαν και έκαναν οι ερευνώμενοί μου – δεν είναι απίστευτα ενδιαφέροντα;». Μπορεί να είναι πράγματι ενδιαφέροντα, όμως η εργασίας σας θα έχει σημασία μόνον όταν τα υποβάλετε σε θεωρητικό στοχασμό. Μερικές φορές, οι ερευνητές είναι δύσπιστοι απέναντι σ' αυτό – ανησυχούν ότι κατά τη διαδικασία της ερμηνείας και του θεωρητικού στοχασμού μπορεί να αποτύχουν να αναδείξουν επαρκώς ό,τι είδαν και άκουσαν, ότι μπορεί να νοθεύσουν τα λόγια και τη συμπεριφορά των ερευνώμενων τους. Υπάρχει αυτός ο κίνδυνος, όμως θα πρέπει να συνυπολογίσουμε το γεγονός ότι τα ευρήματά σας αποκτούν σημασία για την ερευνητική μας κοινότητα μόνον όταν έχετε υποβάλει τα δεδομένα σας σε ερμηνεία και θεωρητικό στοχασμό. Ο ρόλος σας δεν είναι να μεταφέρετε απλώς τα λόγια άλλων.

Θεματική ανάλυση

Μία από τις συνηθέστερες προσεγγίσεις της ανάλυσης ποιοτικών δεδομένων περιλαμβάνει αυτό που συχνά αποκαλείται **θεματική ανάλυση**. Ωστόσο, σε αντίθεση με στρατηγικές όπως η εμπειρικά θεμελιωμένη θεωρία ή η κριτική ανάλυση λόγου, εδώ δεν πρόκειται για μια προσέγγιση που έχει προσδιορισμένη κληρονομιά ή έχει περιγραφεί με όρους ξεχωριστών τεχνικών. Μάλιστα, η αναζήτηση θεματικών μοτίβων είναι μια δραστηριότητα που παρατηρείται σε πολλές, αν όχι στις περισσότερες, προσεγγίσεις της ανάλυσης ποιοτικών δεδομένων, όπως είναι η εμπειρικά θεμελιωμένη θεωρία, η κριτική ανάλυση λόγου, η αφηγηματική ανάλυση. Επίσης, για μερικούς συγγραφείς το θεματικό μοτίβο ισοδυναμεί λίγο πολύ με τον κωδικό, ενώ για άλλους υπερβαίνει κάθε μεμονωμένο κωδικό και συγκροτείται από ομάδες κωδικών. Η Βασική έννοια 24.2 προσφέρει κάποια κριτήρια που μας βοηθούν να προσδιορίσουμε τι είναι το θεματικό μοτίβο.

γίσεις της ανάλυσης ποιοτικών δεδομένων, όπως είναι η εμπειρικά θεμελιωμένη θεωρία, η κριτική ανάλυση λόγου, η ποιοτική ανάλυση περιεχομένου και η αφηγηματική ανάλυση. Επίσης, για μερικούς συγγραφείς το θεματικό μοτίβο ισοδυναμεί λίγο πολύ με τον κωδικό, ενώ για άλλους υπερβαίνει κάθε μεμονωμένο κωδικό και συγκροτείται από ομάδες κωδικών. Η Βασική έννοια 24.2 προσφέρει κάποια κριτήρια που μας βοηθούν να προσδιορίσουμε τι είναι το θεματικό μοτίβο.

Βασική έννοια 24.2

Τι είναι το θεματικό μοτίβο;

Είναι εκπληκτικό ότι, παρά την προφανή συχνότητα χρήσης της στην ανάλυση ποιοτικών δεδομένων, η θεματική ανάλυση δεν έχει αναπτυχθεί ιδιαίτερα ως διαδικασία, υπό την έννοια ότι υπάρχουν λίγες μόνο περιγραφές που προσδιορίζουν τα στάδια ή τα στοιχεία της. Η εικόνα αυτή αλλάζει (π.χ. Ryan και Bernard 2003, Braun και Clarke 2006), ακόμη κι έτσι, όμως, συχνά δεν διευκρινίζεται τι είναι το θεματικό μοτίβο. Εν πολλοίς, θα λέγαμε ότι το θεματικό μοτίβο:

- Είναι μια κατηγορία, την οποία προσδιορίζει ο αναλυτής μέσα από τα δεδομένα του.
- Συνδέεται με το επίκεντρο της έρευνας (πιθανόν δε και με τα ερευνητικά ερωτήματα) του αναλυτή.
- Βασίζεται σε κωδικούς που προκύπτουν από τις απομαγνητοφωνήσεις και/ή τις σημειώσεις πεδίου.
- Προσφέρει στον ερευνητή τη βάση για μια θεωρητική κατανόηση των δεδομένων του, που μπορεί να αποφέρει μια θεωρητική συνεισφορά στη συναφή προς το επίκεντρο της έρευνάς του βιβλιογραφία.

ενώ στη συνέχεια απεικονίζονται στη μήτρα ανά μοτίβο ανάλυσης σε συνάρτηση με τα επιμέρους θεματικά μοτίβα. Αν πάρουμε, για παράδειγμα, τα δεδομένα από το ερευνητικό εγχείρημα για την Ντίσνεϊ, που αναφέρθηκε προτύτερα, βλέπουμε ότι ένα από τα βασικά θεματικά μοτίβα που εντοπίστηκαν ήταν εκείνο της «Κριτικής περί ιδεολογίας». Σε αυτό το θεματικό μοτίβο μπορούμε να διακρίνουμε ορισμένα υποθέματα – την κριτική περί κοινωνικής τάξης, την κριτική περί εθνοτικής ταυτότητας, την κριτική περί φύλου και την κριτική περί εθνικότητας. Το Σχήμα 24.3 αποτελεί μια μήτρα που παρουσιάζει στοιχεία από το κωδικοποιημένο κείμενο στις Χρήσιμες συμβουλές «Κωδικοποιημένο κείμενο από την έρευνα για την Ντίσνεϊ» και που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για την αποτύπωση των δεδομένων αναφορικά με το θεματικό μοτίβο «Κριτική περί ιδεολογίας». Παρουσιάζονται τα τέσσερα υποθέματα και η βασική ιδέα εδώ είναι να υποθετηθούν μικρά αποσπάσματα από τα δεδομένα στο κατάλληλο κελί. Τα δεδομένα, από τα οποία θα προστεθεί υλικό σε δύο από τα κελιά για τον Συνεντευξιζόμενο 4, προέρχονται από το χωρίο που παρατίθεται στις Χρήσιμες συμβουλές «Κωδικοποιημένο κείμενο από την έρευνα για την Ντίσνεϊ». Στη μήτρα προσδιορίζεται, επίσης, η θέση που έχει στο απομαγνητοφωνημένο κείμενο το απόσπασμα που περιλαμβάνεται στο αντίστοιχο κελί. Οι Ritchie κ.ά. επισημαίνουν ότι, όταν εισάγει υλικό στα κελιά, ο ερευνητής θα πρέπει:

1. να υποδείξει από ποιο σημείο του απομαγνητοφωνημένου κειμένου προέρχεται το απόσπασμα (εγώ

1. χρησιμοποιήσα τον αριθμό της εκάστοτε αντίστοιχης ερώτησης)
2. να διατηρήσει, όσο μπορεί, τη γλώσσα του συμμετέχοντος στην έρευνα
3. να προσπαθήσει να μην εισαγάγει πολλά παραθέματα
4. να χρησιμοποιήσει συντμήσεις, ώστε να μην παραγεμίσουν τα κελιά.

Όπως υποδηλώνει το όνομά της, αυτή η προσέγγιση στόχο έχει να δώσει ένα πλαίσιο για τη θεματική ανάλυση των ποιοτικών δεδομένων και προσφέρει έναν τρόπο διαχείρισης των δεδομένων και των θεματικών μοτίβων. Δεν λέει στον χρήστη πώς να εντοπίσει τα μοτίβα: αυτή η διαδικασία ενδέχεται να αντανakλά την αντίληψη του αναλυτή για τα θέματα και τις ιδέες που εμφανίζονται επανειλημμένα στα δεδομένα. Οι πρόσφατες εκδόσεις του λογισμικού που παρουσιάζεται στο Κεφάλαιο 25 –QSR NVivo– σχεδιάστηκαν έτσι ώστε να υποστηρίζουν την προσέγγιση του «Framework». (Βλ. www.natcen.ac.uk/our-expertise/methods-expertise/qualitative/framework/ – τελευταία επίσκεψη: 22 Δεκεμβρίου 2014).

Κατά την αναζήτηση θεματικών μοτίβων, οι Ryan και Bernard (2003) συνιστούν να ψάχνουμε για τα ακόλουθα.

- *Επαναλήψεις*: θέματα που εμφανίζονται κατ' επανάληψη. Πρόκειται ίσως για έναν από τους συνηθέστερους τρόπους εντοπισμού θεματικών μοτίβων. Για παράδειγμα, οι Green, Steinbach και Datta (2012: 276) αναφέρουν ότι κατά την επισκόπηση των απο-

Σχήμα 24.3 Η προσέγγιση της θεματικής ανάλυσης που βασίζεται στο «Framework»

Θεματικό μοτίβο: Κριτική περί ιδεολογίας

	Κριτική περί κοινωνικής τάξης	Κριτική περί εθνοτικής ταυτότητας	Κριτική περί φύλου	Κριτική περί εθνικότητας
Συνεντευξιζόμενος 1				
Συνεντευξιζόμενος 2				
Συνεντευξιζόμενος 3				
Συνεντευξιζόμενος 4		«Είδαμε πολλούς μαύρους Αμερικανούς στο MK, και σε άλλα μέρη, πολύ λίγους όμως, έως καθόλου, στο World Showcase». «Δεν υπήρχε ιδιαίτερη αναφορά στην ιστορία των μαύρων». (Ερ. 14)		Στο World Showcase «υπήρχε αντιπροσώπευση μόνο του ανεπτυγμένου κόσμου». (Ερ. 14)
Συνεντευξιζόμενος 5				

ρης καταγραφή των βασικών αποφάσεων αναφορικά με την κωδικοποίηση, τον εντοπισμό των θεματικών μοτίβων και την εννοιολογική τους ανασύσταση, καθώς και η καταγραφή των στοιχείων που αποτέλεσαν τη βάση γι' αυτές τις αποφάσεις είναι πιθανόν να βοηθήσουν στη δικαιολόγηση του τρόπου με τον οποίο ο ερευνητής κατέληξε στα συγκεκριμένα μοτίβα.

Η θεματική ανάλυση ως βάση μιας γενικής προσέγγισης της ανάλυσης ποιοτικών δεδομένων

Όπως στο Κεφάλαιο 18 εξέφρασα την άποψη ότι υπάρχει μια γενική σκόπιμη δειγματοληψία που περιλαμβάνει τα βασικά στάδια της διαδικασίας αλλά υπερβαίνει τις δευτερεύουσες διαφορές που χαρακτηρίζουν τις διαφορετικές στρατηγικές σκόπιμης δειγματοληψίας, έτσι περίπου κι εδώ είναι δυνατόν να αναγνωρίσουμε μια γενική προσέγγιση της ανάλυσης ποιοτικών δεδομένων. Εν πολλοίς, η συζήτηση σε αυτό το σημείο βασίζεται στις κατευθυντήριες αρχές που προσφέρει η θεματική ανάλυση (βλ. ιδιαίτερα Braun και Clarke 2006, Clarke και Braun 2013), όμως αξιοποιεί και στοιχεία από άλλους συγγραφείς, κυρίως από τους Attride-Stirling (2001), Gioia, Corley και Hamilton (2012), Ritchie κ.ά. (2003) και Thomas (2006). Τα σχετικά στάδια έχουν περίπου ως εξής:

1. Διαβάστε τουλάχιστον ένα δείγμα από το υλικό που θα αναλυθεί. Στην αρχή, ο ερευνητής πρέπει να εξοικειωθεί σε βάθος με το σύνολο του σχετικού υλικού (που μπορεί να αποτελείται από απομαγνητοφωνήσεις, σημειώσεις πεδίου, έγγραφα, εικόνες). Εδώ μπορεί να χρησιμοποιηθεί ολόκληρο το υλικό ή απλώς κάποιο δείγμα του, σε κάθε περίπτωση όμως αυτή η εξοικείωση αποτελεί το πρώτο καθοριστικό βήμα.
2. Αρχίστε να κωδικοποιείτε το υλικό. Ο ερευνητής διαμορφώνει την προσωπική του αντίληψη για τα δεδομένα. Η κωδικοποίηση που πραγματοποιείται σε αυτό το στάδιο ενδέχεται να έχει τη μορφή ανοικτής ή αρχικής κωδικοποίησης, άρα μπορεί να υπάρξει πληθώρα παραγόμενων κωδικών. Ο ερευνητής αποδίδει ονόματα συνήθως σε μικρά αποσπάσματα κειμένου.
3. Μετατρέψτε πολλούς από τους κωδικούς σε θεματικά μοτίβα. Σε αυτό το στάδιο, ο ερευνητής επιδιώκει να μειώσει τον αριθμό των κωδικών και να αναζητήσει κοινά στοιχεία μεταξύ τους, ώστε να τους μετατρέψει σε κωδικούς ανώτερης τάξης ή σε θεματικά μοτίβα. Σε αυτό το στάδιο, ενδείκνυται να

ξεκινήσετε γράφοντας περιληπτικά, υπό μορφή υπομνημάτων, τι εννοείτε με τους κωδικούς ή με τα θεματικά μοτίβα. Εδώ ο ερευνητής αποδίδει ονόματα σε κωδικούς και σε θεματικά μοτίβα.

4. Αξιολογήστε τους κωδικούς ανώτερης τάξης ή τα θεματικά μοτίβα. Για κάποιους συγγραφείς, αυτό το στάδιο περιλαμβάνει την προσπάθεια συνδυασμού των κωδικών από το τρίτο στάδιο, προκειμένου να σχηματιστούν κωδικοί ανώτερης τάξης, άλλοι όμως θεωρούν ότι περιλαμβάνει την αναζήτηση επιμέρους θεματικών μοτίβων ή διαστάσεων εντός των κωδικών. Οποιαδήποτε πορεία και αν επιλεγεί, θα εξαρτάται πιθανόν από το επίπεδο αφαίρεσης των κωδικών και των θεματικών μοτίβων που διαμορφώθηκαν στο τρίτο στάδιο. Τα υπομνήματα μπορούν να παίζουν κι εδώ σημαντικό ρόλο.

4α. Δώστε ονόματα στα θεματικά μοτίβα και στα επιμέρους μοτίβα τους (αν υπάρχουν). Σε αυτό το στάδιο ο ερευνητής μπορεί να συμβουλευτεί τη συναφή προς το αντικείμενο της μελέτης του βιβλιογραφία, όμως εκείνο που έχει μεγαλύτερη σημασία είναι να διαμορφώσει ονόματα που αντιπροσωπεύουν επαρκώς τους αντίστοιχους κωδικούς και του επιτρέπουν να καλύψει τα δεδομένα. Ο ερευνητής θα πρέπει να βεβαιωθεί ότι αυτά τα ονόματα καλύπτουν μεγάλα τμήματα των δεδομένων και αποκαλύπτουν βαθύτερες πτυχές τους. Σε αυτό το στάδιο τα ονόματα μπορούν να εκληφθούν ως έννοιες.

5. Εξετάστε αν υπάρχει σύνδεση μεταξύ των εννοιών και/ή κατά πόσο οι έννοιες διαφέρουν ανάλογα με τα χαρακτηριστικά των περιπτώσεων. Ο ερευνητής μπορεί να θελήσει να διαπιστώσει αν οι έννοιες σχηματίζουν κάποια αλληλουχία, λ.χ. μια χρονική αλληλουχία, ή να εξετάσει κατά πόσο η ένταση κάποιων εννοιών ποικίλλει ανάλογα με τα στοιχεία που είναι γνωστά σχετικά με τις περιπτώσεις από τις οποίες προέκυψαν τα δεδομένα (λ.χ. ανάλογα με την αντίθεση μεταξύ ανδρών και γυναικών ή μεταξύ παλαιότερων και νέων φοιτητών). Κάποιοι συγγραφείς προτείνουν την κατασκευή δικτύων θεματικών μοτίβων και επιμέρους μοτίβων, ώστε να αποτυπωθούν οι μεταξύ τους συνδέσεις (Attride-Stirling 2001, Grogan κ.ά. 2013).
6. Συγγράψτε το τελικό κείμενο με τις διαπιστώσεις που προκύπτουν από τα προηγούμενα στάδια, έτσι ώστε να προσφέρεται ένα πειστικό αφήγημα σχετικά με τα δεδομένα. Θυμηθείτε ότι τα θεματικά μοτίβα που εντοπίζετε δεν έχουν από μόνα τους κάποια ιδιαίτερη σημασία. Πρέπει να δείξετε πού έγκεινται η

Στιγμιότυπο έρευνας 24.4 Μια θεματική ανάλυση για την εικόνα του σώματος

σημεία και το ενδιαφέρον που παρουσιάζουν. Η στυλντράφι του τελαίκου κειμένου αποτελεί το αντι-κειμενο του Κεφαλαίου 28 και οι διαπιστώσεις που θα γίνουν εκεί θα έχουν σχέση και με την παρό-σα συζήτηση. Είναι πολύ σημαντικό να συνδέσετε τα θεματικά μοτίβα με τα ερευνητικά σας ερωτη-ματα και με τη συναφή προς το ερευνητικό σας αντικείμενο βιβλιογραφία.

6α. *Βεβαιώθηκε ότι έχει δικαιοσύνη τα θεματικά μοτίβα σας.* Αγνοήσατε ότι ανακαλύπτετε θεματικά μοτίβα. Γιού έγκριται η σημασία τους; Θα πρέπει να φροντίσετε να εξαγάγετε συμπε-ράσματα για την αλληλοσύνδεση των θεματι-κών μοτίβων και τις συνέπειες που απορρέουν

από αυτά. Στο τελαίκο κείμενο που θα στυλντρά-ψετε, φροντίστε τα θεματικά μοτίβα να συνδέ-ονται με τη βιβλιογραφία που αφορά το θέμα της έρευνας σας. Επίσης, φροντίστε να δικαιοσύνη-σετε τον ρόπο με τον οποίο καταλήξετε σε αυ-τά τα μοτίβα, και αυτό σημαίνει να δώσετε μια σαφή αποτίμηση αφενός της διαδικασίας ανά-λυσης των απομαγνητοφωνησών, των γυ-ρψών κ.λπ. και αφετέρου του ρόπου με τον οποίο εντοπίστηκαν τα θεματικά μοτίβα σε συ-νάρτηση με την κωδικοποίηση των δεδομένων.

Παρότι αυτά τα στάδια είναι αντιστοιχούν, δεν ακολούθουν αναπαίτητα τη συσκευασία σερά.

Οι Grogan κ.ά. (2013) εστίασαν το ενδιαφέρον τους στη σχέση των γυναικών με τα ρούχα τους και την εικόνα του σώματος τους. Συνόδευσαν 20 γυναίκες ηλικίας 18-45 ετών στη βόλτα που έκαναν στα μαγαζιά για να αγοράσουν φόρεμα. Οι έρευνήτες ηγόρασαν τα σχόλια που έκαναν καθώς δοκίμαζαν τα ρούχα και οι ερευνητές σημείωσαν τα ερωτήματα που προέκυψαν από τη συζήτηση. Τα αποτελέσματα των ερευνών παρουσιάζονται σε πίνακα 24.4. Τα αποτελέσματα των ερευνών παρουσιάζονται σε πίνακα 24.4. Τα αποτελέσματα των ερευνών παρουσιάζονται σε πίνακα 24.4.

Οι Grogan κ.ά. (2013) εστίασαν το ενδιαφέρον τους στη σχέση των γυναικών με τα ρούχα τους και την εικόνα του σώματος τους. Συνόδευσαν 20 γυναίκες ηλικίας 18-45 ετών στη βόλτα που έκαναν στα μαγαζιά για να αγοράσουν φόρεμα. Οι έρευνήτες ηγόρασαν τα σχόλια που έκαναν καθώς δοκίμαζαν τα ρούχα και οι ερευνητές σημείωσαν τα ερωτήματα που προέκυψαν από τη συζήτηση. Τα αποτελέσματα των ερευνών παρουσιάζονται σε πίνακα 24.4. Τα αποτελέσματα των ερευνών παρουσιάζονται σε πίνακα 24.4.

Οι Grogan κ.ά. (2013) εστίασαν το ενδιαφέρον τους στη σχέση των γυναικών με τα ρούχα τους και την εικόνα του σώματος τους. Συνόδευσαν 20 γυναίκες ηλικίας 18-45 ετών στη βόλτα που έκαναν στα μαγαζιά για να αγοράσουν φόρεμα. Οι έρευνήτες ηγόρασαν τα σχόλια που έκαναν καθώς δοκίμαζαν τα ρούχα και οι ερευνητές σημείωσαν τα ερωτήματα που προέκυψαν από τη συζήτηση. Τα αποτελέσματα των ερευνών παρουσιάζονται σε πίνακα 24.4. Τα αποτελέσματα των ερευνών παρουσιάζονται σε πίνακα 24.4.

Στη συζήτηση για τα ερωτήματα τους, οι έρευνήτες αναφέρονται στα ερωτήματα με την υπέρβαση έρευνα για την εικόνα του σώματος.